

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sim@sim.dk
www.sim.dk

Sagsnr.
2015 - 6029

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg har d. 01.09.2015 stillet følgende spørgsmål nr. 68 (alm. del) til social- og indenrigsministeren, som hermed besvares endeligt.

Doknr.

Spørgsmål nr. 68:

Dato
30-11-2015

"Vil ministeren redegøre for eventuel forskel i reguleringen, herunder lovgivning, afregning, indberetningskrav, dokumentationskrav, tilsyn mv., af hhv. kommunale og ikke-kommunale leverandører i fritvalgsordninger på de kommunale velfærdsområder, jf. appendiks 3 til Produktivitetskommissionens analyserapport 6 om offentlig-privat samarbejde?"

Endeligt svar:

Som anført i det foreløbige svar af 28. september 2015 er der for at kunne besvare spørgsmålet anmodet om bidrag fra Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling, Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet samt Sundheds- og Ældreministeriet.

På baggrund af ministeriernes bidrag kan det konstateres, at der i fritvalgsordningerne på de kommunale velfærdsområder er en række forskelle i reguleringen af kommunale og ikke-kommunale leverandører. Forskellene knytter sig hovedsageligt til optagelse/anvisning, afregning og tilsyn. Herunder følger en nærmere beskrivelse af forskellene.

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling har oplyst følgende:

Dagtilbud

Der er forskel på reguleringen af kommunale og private dagtilbud, for så vidt angår bl.a. optagelse af børn, afregning og tilsyn med tilbuddenes økonomi.

Optagelse af børn

Kommunalbestyrelsen træffer som udgangspunkt afgørelse om optagelse af børn i dagtilbud, bortset fra privatinstitutioner. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at selvejende og udliciterede daginstitutioner samt privat dagpleje selv træffer afgørelse om optagelse. Privatinstitutioner træffer selv afgørelse om optagelse af børn.

Afregning

Kommunalbestyrelsens tilskud til en plads i en kommunal, selvejende og udliciteret daginstitution samt kommunal dagpleje skal mindst udgøre 75 pct. og forældrenes egenbetaling højst 25 pct. af de budgetterede bruttodriftsudgifter pr. barn, eksklusiv diverse udgifter fx husleje og vedligeholdelse.

Tilskuddet til en plads i en privat dagpleje fastsættes af kommunalbestyrelsen. Der gælder ikke regler for størrelsen af tilskuddet, som derfor alene afhænger af den indgåede aftale mellem kommunalbestyrelsen og den private dagpleje. Forældrenes egenbetaling kan højst udgøre 25 pct. af den private dagplejes budgetterede bruttodriftsudgifter.

Kommunalbestyrelsen skal give henholdsvis et drifts-, administrations- og bygningstilskud pr. barn i godkendte privatinstitutioner. Driftstilskuddet beregnes på baggrund af de gennemsnitlige budgetterede nettodriftsudgifter pr. barn, eksklusiv udgifter til støtte, i et alderssvarende dagtilbud i kommunen. Administrations- og bygningstilskuddet beregnes på baggrund af kommunens gennemsnitlige udgifter til administration samt ejendomsrelaterede udgifter i alderssvarende selvejende og udliciterede daginstitutioner i kommunen. Kommunen afholder alle udgifter til støtte til børn i privatinstitutioner. Forældrebetalingen fastsættes af den enkelte privatinstitution.

Tilsyn

Det følger af dagtilbudsloven, at kommunalbestyrelsen skal føre tilsyn med indholdet i de tilbud, som drives efter loven. Tilsynet omfatter alle dagtilbud. Der gælder særligt for privatinstitutioner, at kommunalbestyrelsen ikke skal føre tilsyn med økonomien.

Grundskole

Der er forskel på reguleringen af folkeskolen og frie grundskoler, for så vidt angår optagelse af børn, afregning, indberetnings- og dokumentationskrav samt tilsyn.

Optagelse af børn

Alle forældre har retskrav på optagelse af deres barn i folkeskolen på skolen i det skoledistrikt, hvor barnet bor eller opholder sig. Forældrene har endvidere krav på, at deres barn optages i en folkeskole efter eget valg i bopælskommunen eller i en anden kommune, under forudsætning af at det kan ske inden for de rammer, som kommunalbestyrelsen i skolekommunen har fastsat.

Frie grundskoler afgør frit, hvilke elever de vil have på skolen.

Afregning

Det er kommunen, der afholder udgifterne til folkeskolen.

Staten yder tilskud til de frie grundskoler. Statstilskuddet til de frie grundskoler udregnes som en bestemt procentandel (koblingsprocenten) af udgiften til en gennemsnits-elev i folkeskolen. I 2015 er den såkaldte koblingsprocent fastsat til 71 pct. Kommunernes bidrag til staten udgør 91 pct. af statens driftstilskud pr. elev i frie grundskoler. Skolerne fastsætter selv forældrebetalingen, som typisk dækker de udgifter, som ligger udover statstilskuddet.

Indberetnings- og dokumentationskrav

Efter folkeskoleloven skal kommunalbestyrelsen tilvejebringe oplysninger til brug for ministeren for børn, undervisning og ligestillings opfølgning på folkeskolens resultater, elevernes trivsel og forhold i øvrigt.

Efter friskoleloven er tilskud betinget af en række krav til skolernes indberetninger og dokumentation til staten.

Tilsyn

Kommunalbestyrelsen er ansvarlig for folkeskolen. Statsforvaltningen fører tilsyn med, at kommunerne lever op til deres forpligtelser efter folkeskoleloven. Styrelsen for Undervisning og Kvalitet fører tilsyn med folkeskolers kvalitetsudvikling.

Det følger af lov om friskoler og private grundskoler, at forældre til børn på frie grundskoler skal føre tilsyn med undervisningen. Skolerne har også eksterne tilsynsførende, der udarbejder tilsynserklæringer om undervisningens kvalitet. Derudover fører Styrelsen for Undervisning og Kvalitet et overordnet tilsyn med undervisningens kvalitet og overholdelse af tilskudsreglerne.”

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet har oplyst følgende:

”Der er forskel på reguleringen af kommunale og visse ikke-kommunale leverandører, for så vidt angår visitation til og anvisning af boligerne. Kommunerne har som udgangspunkt anvisningsret til ældre- og plejeboliger. Hvis borgeren vil udnytte sin ret til

at vælge en bolig i en anden kommune, skal betingelserne for visitation til en sådan bolig være opfyldt i begge kommuner. For friplejeboliger gælder kravet om dobbeltvisitation ikke, og det er friplejeboligleverandøren, der har anvisningsret til boligerne.

På ældre- og plejeboligområdet er der ikke i øvrigt forskel på reguleringen af kommunale og ikke-kommunale leverandører, bortset fra at der er fastlagt regler for kommunalt tilsyn med drift og regnskab for privatejede boliger, hvorimod der ikke er tilsvarende regler for tilsyn med kommunalt ejede boliger.”

Sundheds- og Ældreministeriet har oplyst følgende:

”Lov om friplejeboliger hører under Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet. De bestemmelser i loven, der angår certifikation, afregning for levering af ydelser efter serviceloven og tilsyn med hjælp efter serviceloven, hører dog under Sundheds- og Ældreministeriet.

Der er forskel på kommunale og ikke-kommunale leverandører for så vidt angår certifikation og afregning af leverandører.

Certifikation

Private leverandører skal certificeres af Sundhedsstyrelsen for at kunne blive friplejeboligleverandører. Certifikationen skal omfatte de ydelser efter serviceloven, som friplejeboligleverandøren ønsker at levere. Kommunalbestyrelsen fører tilsyn med, at den service, der generelt leveres i friplejeboligbebyggelsen, er i overensstemmelse med friplejeboligleverandørens certifikation.

Afregning

Der er fastsat nationale takster for friplejeboligleverandørernes levering af ydelser efter serviceloven. Taksterne er fastsat på baggrund af omkostningsanalyser i kommunernes tilsvarende tilbud med det formål at være udtryk for landsgennemsnitsomkostninger forbundet med et givet plejebestand. Det betyder, at der kan være forskel på taksterne og den enkelte kommunes omkostningsniveau. Taksterne gælder alle friplejeboligleverandører, der har fået andel i boligkvoten før 1. juli 2015. Taksterne gælder fra leverandørerne er gået i drift og 10 år frem.

Der er for friplejeboliger, der er godkendt efter d. 1. juli 2015, indført et nyt afregningssystem. Med de nye regler afregnes friplejeboligleverandørerne på baggrund af en aftale med kommunen eller på baggrund af beliggenhedskommunens gennemsnitlige langsigtede omkostninger til drift af tilsvarende tilbud. Leverandører, der er kommet ind i ordningen efter de gamle regler, overgår automatisk til det nye afregningssystem, når de har været i drift i 10 år.”

I forhold til fritvalgsordninger på Social- og Indenrigsministeriets område kan følgende oplyses:

Behandlingstilbud til stofmisbrugere – servicelovens § 101

Der er mindre forskelle på reguleringen af kommunale og ikke-kommunale leverandører, for så vidt angår godkendelse og tilsyn.

Socialtilsynene anvender kvalitetsmodellen i sin tilsynsvirksomhed, jf. bekendtgørelse om socialtilsyn § 5. Alle tilbud er omfattet af kvalitetsmodellen. I kvalitetsmodellen findes ganske få forskelle på, hvordan der skal føres tilsyn med offentlige og private tilbud. Forskellene vedrører hovedsageligt økonomiske og organisatoriske forhold. Forskellene er begrundet i tilbuddenes forskelligartede karakter.

Længerevarende botilbud – servicelovens § 108 og tilbud i form af hjælp og støtte efter servicelovens §§ 83-87, 97, 98 og 102 i plejeboliger o.l. omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 3

Botilbud efter servicelovens § 108 og de tilbud, der er nævnt i socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 3, er omfattet af socialtilsynet. Reglerne for godkendelse af og tilsyn med disse tilbud er identiske med reglerne om godkendelse af og tilsyn med § 101-tilbud jf. ovenstående afsnit.

Hjælpebidler – servicelovens § 112

Der er forskel på reguleringen af kommunale og ikke-kommunale leverandører, for så vidt angår afregning af hjælpebidler. Hvis borgeren ikke gør brug af retten til frit valg, afregner den kommunale leverandør købet af hjælpebidlet med kommunen. Hvis borgeren benytter retten til frit valg, afregner den ikke-kommunale leverandør kommunens andel af den samlede pris for hjælpebidlet med kommunen og borgerens eventuelle andel med borgeren.

Boligændringer – servicelovens § 116

Der er forskel på reguleringen af kommunale og ikke-kommunale leverandører, for så vidt angår afregning af boligændringer. Hvis borgeren ikke gør brug af retten til frit valg, afregner håndværkeren (den kommunale leverandør) udførelsen af boligindretningen med kommunen. Hvis borgeren benytter retten til frit valg, afregner håndværkeren (den ikke-kommunale leverandør) kommunens andel af den samlede pris for den udførte boligindretning med kommunen og borgerens eventuelle andel med borgeren.

Med venlig hilsen
Karen Ellemann